

ოცნება და სინამდვილე

1 ოცნება*)

№ 30

1920 წ.
ფებრის 20

როგორ ჰქონდა წარმადეგნილი რუს კომუნისტური ცხოვრება

*) სინამდვილე იმ. მგ-16-გვერდზე.

სოვეტნიკები

უმორჩილესი ჩემი თხოვნა:

— ნუ დამძრახავთ!

მართალი თუ გნებავთ, დასაგმობი და დასაძრახი ჩემს მოქმედებაში არაფერიც არ არის. უბრალო ეშპაკობა ეშპაკს კი არა, ისეთ ანგელოზებსაც მიეტევენ, რომელთა შესახებაც მე სიტყვა მსურს.

იმ სახლს, რომელიც ქალაქის მოუზრავმა მდგმურებს დააცლევინა მოსკოვიდან მომავალ დღეღაცისათვის, მშენიერი ავტომობილი მიაღვა.

ავტომობილიდან გამოვიდა ახალგაზრდა, ლამაზ-ლამაზი კაცი, აშხ. კოროვი, და მისთვის დამზადებულ სახლში შევიდა.

აი ეს ლამაზ-ლამაზი და ახალგაზრდა კაცი მე ვიყავი და არა ნამდვილი კოროვი, რომელიც ალბათ ცოტა სხვანაირი შეხედულებისა იქნება.

ქართული (და არა ქართველი) კომუნისტების ამბავი მე ჩინებულათ ვიცი: მათ საუცხოვო აგენტურა აქვთ მოწყობილი. ცნობებს არა თუ მართალს, მოჭორილსა და შეუსაბამოსაც ელვის სისწრაფით ავრცელებენ. საკმარისია კატამ სადმე კუდი ასწიოს, რომ ეს ამბავი უკვე მთელმა საკომუნისტო ქვეყანამ იცის და თუ კატის კუდის აწევა მათ სასარგებლო, ან საწინააღმდეგო აჯანყებათ არ აქციეს, უბრალო კატის კუდის აწევით მაინც არ დასტოვებენ.

ამიტომ, მე ავტომობილიდან ბარგის გადმოტანაც ვერ მოვასწარი, რომ თფილისის ყველა კომუნისტმა უკვე იცოდა ჩემი ჩამოსვლა, რომელსაც ყოველი მათგანი ცხადია მოუთმენლობით მოელოდა.

ხუმრობა საქმე ხომ არ არის ბატონის ჩამოსვლა!

შემდეგი ნაამბობის გასაგებობათ საქირთა მცირე-ოლენი განმარტება: ქართული კომუნისტები სამ უმთავრეს ჯგუფათ იყოფებიან: 1) „ტაინი სოვეტნიკები“ (ფილიბე მახარაძე, ორჯონაძიძე, ლომინაძე, კვანტალიანი და სხვ.) 2) „სოვეტნიკები“ (მიხა ცხაკაია, თედორე ლლონტი, გერონტი ქიქოძე, მ. ტოროშელიძე და სხვ.) და 3) „მოალშიე სოვეტნიკები“ (სერიაჟა ქვეთარაძე, ნატალია ქიქოძისა, ს. თ-რია და სხვ.)

ეს დანაწილება, რა თქმა უნდა, დამსახურების მიხედვით არის გამოწვეული და არა მათი ნიქისა თუ მომზადების და მე მგონია ეს პრინციპი საკმაოდ სწორი და მისაღება.

ერთი პატარა განმარტება კიდევ მინდა შემოგაპაროთ შემდეგი მოთხრობის გასაადვილებლათ.

ყე კარგათ მესმოდა ჩემი მძიმე მდგომარეობა. ვიცოდი, რომ კომუნისტები უბრალო სიტყვებს არ უჯეროან, რომ მათთვის ნივთიერი საბუთებია საჭირო და ამისთვის წინასწარ ჩამოვაყვანიე ამხანაგ

ზაქარია გურულს მთელი დიუქინი ნამდვილი რუსული მკბენარისა წითელ ხიდის ფრონტიდან, სადაც ჩვენი გვარდია ძლიერ ექირისუფლა კომუნისტთა მცირე რაზმს. უნდა გამოგეტყდეთ, რომ ყველა ურწმუნო კომუნისტს შეიყვანდა შეცდომაში, ისეთი ჯიშვიერი და მოზრდილი მკბენარები ეშოვა ჩემს მეგობარს. მე ისინი სხვა და სხვა თვალსაჩინო ალაგას დავისხი, რომ ჩემს სტუმრებს პირდაპირ თვალში სცემოდა და ყოველივე მათი ეჭვი გაფანტა. მნახველები აი უკვე საკმაოდ მოკვრივდენ ჩემს მისალაბ ოთახში, საიდანაც გარკვევით მესმოდა ფილიბე მახარაძის (რომელიც თითქმის ხუთი წუთითა რაც მოვიდა) მწარე სიტყვები:

— Это, какъ его, это на что похоже! Цѣлый день ждать приема, это, какъ его, это невозможно!..

მესმოდა სხვა ნაცნობი ხმებიც, განსაკუთრებით მუქარა ქ-ნი ქიქოძისა და რაკი უკვე ყველაფერი კომუნისტურ რიგზე იყო მოწყობილი, ვუბრძანე მნახველები შემოეშვათ.

კარები გაიღო და ოთახში დაბალ-დაბალი მოხუცი შემოვიდა. იმისი სახე თითქო სადღაც მენახა, მაგრამ ვერ გავისხენე სად ან როდის; უფრო კი ერთ-ერთ მექისეს ვამსგავსე ორბელიანის აბანოებიდან.

— მობრძანდით ბატონო ჩემო! მივესალმე გასამხნევებლათ, ვინაიდან შევეტყვე, რომ მოხუცი ძლიერ დარცხენილი და შეშინებული შემოდიოდა.

— ფილიბე მახარაძე!.. ტაინი სოვეტნიკი.. უქვენი დღეღაცისა.

— ფილიბე მახარაძე?... ღმერთო ჩემო!.. მე კინალამ დამბლა შემემთხვა. ნუთუ ეს მართლა ფილიბე მახარაძეა?... იმისი საბლალოჩინო წვერისაგან მხოლოდ საცოდვავი ნაშთილა დარჩენილიყო, როგორც ნამჯა ოქროსფერი ყანის მომქის შემდგომად.

— რას გვიბრძანებთ, ბატონო ფილიბე?

— უკაცრავათ... это невозможно, გთხოვთ გამაგებინოთ ვისთან გვაქვს საქმე... ამხანაგ კიროვთან თუ...

— დიხ, დიხ. ამხანაგ კიროვთან. რას გვეტყვით ახალს და სანუგეშოს?

— მე, ამხანაგო, არა ერთხელ მომიწერია სოვენარკომისათვის, თუ რა ესაჭიროება ამიერ კავკასიას.. დავიწყოთ ნოე ჟორდანაისაგან...

— როგორც გზა და გზა შევნიშნე ხალხი ძლიერ ემადლიერება მთავრობას და განსაკუთრებით მის თავმჯდომარეს..

— Это должъ! მე მოვწერე სოვენარკომს თუ როგორ ტანჯვა-წამებას განიცდის ხალხი ნოე ჟორდანაის აქ...

— საზოგადოთ ხალხი დამწეულია?

— Это онъ мелкобуржуазный писатель... А это, какъ его, голодъ конечно будетъ. Они вообще предадутъ!..

— ჩვენს ზაგს საქართველოსთან როგორ უყუ-
რებთ თქვენ, ამხანაგო?

— Я уже доносил как его, совнаркому,
რომ, თუ ჩვენ გვინდა აღმოსავლეთში დავანთოთ
კომუნისტების ცეცხლი, საქირაა ნოე ჟორდანას
მთავრობა, как его, ვავსტებოთ და წითელი ჯა-
რების ხიშტებზე კომუნისტების წითელი დროშები გა-
ვიტანოთ ანატოლიასა და ბაღდაღზე. Ной Жор-
даниа, это как его, буржуй.

— ტრანსპორტის საქმე, როგორც შევნიშნე
საკმაოდ მოწესრიგებულია!..

— რკინის გზა რასაკვირველია... Но это,
как его, Ной Жорданиа империалист! Он шубу
носит даже зимой. ამას მე დღესაც ხაზს ვუსვებ!

ამ სიტყვების გაგონებაზე კინაღამ თავბრუ და-
მესხა. ის იყო უნდა ვცემოდი ჩემს მოსაუბრეს, მა-
გრამ გამახსენდა ჩემი სპასუხისმგებლო როლი,
გულის წყრომა დავიმორჩილე და განვაგრძე დამ-
შვილებული ბაასი.

— ფინანსიური მდგომარეობის შესახებ რას
გვეტყვი ამხანაგო? ფილიპე

— შთელი მისი ნაწერები, это как его, ни-
чего не стоят! მე არ მაძლევდენ ნებას მის წინააღ-
მდეგ სტატიები მეწერა, а то я бы показал это
как его როგორ უნდა წერა, а Ной жорданиа...

— მე, ამხანაგო ფილიპე, ფინანსთა შესახებ...

— Это невозможно.. Это как его, это прямо
насилие, финансы тоже конечно, как его.. не
важно.

— ჯარისა და გვარდიის შესახებ რა ცნობები
შეგიძლია მოგვაწოდო, ამხანაგო?

— იმას ვითომ ტაქტიკას უწონებენ, какой онъ
тактикъ, это как его, он прямо империалистъ. Ной
Жорданиа...

მისაღებ ოთახში მოულოდნელი ხმაურობა შეი-
ქნა. გარკვევით ისმოდა მოხუცი ქალის ხმა:

— შემოშვით! მე რიგის მოცდა არ შემიძლია.
ჩემი საქმე საჩქაროა.

— არ შეიძლება ქალბატონო, აქ ამდენი სო-
ვეტნიკები სხედან, ყველანი საშახურის ხალხნი
არიან, ჯერ ესენი უნდა შევიდნენ! — ამშვილებდა
მეკარე.

— ეს არის თქვენი თავისუფლება? ეს არის
თქვენი თანასწორობა? მკვახეთ უპასუხებდა სტუ-
ბარი მანდილოსანი.

— დაწყნარდით, ქალბატონო, ჩვენ ყველანი
რიგს ვუტლით, დინჯათ შენიშნა მიხა ცხაკაიამ,
რომელიც პირველ რიგში იდგა ფილიპეს შემდეგ.

მიუხედავად ხმაურობისა მე მაინც მსურდა გან-
მეგრძო ფილიპესთან ლაპარაკი. ვიცოდი, რომ მას
სიტყვის გათავება ძლიერ უკარს და არ მინდოდა
გულწკლული გამეშვა, მაგრამ ის თითონ წამოდგა,
ერთობ აღელვებული და ხელი გამომიწოდა...

— ნუ თუ მიბრძანდები, ამხანაგო?

— დიახ, პარტიული კრება მაქვს დანიშნული...
უკოტა მეჩქარება...

— მე კი გთხოვდით, რომ თქვენი ძვირფასი
ჩრევა განგვეგრძოთ...

— Это невозможно. მეჩქარება არ შეიძლება
აქედან გავიდე?

მიმითითა ფილიპემ უკანა კარებზე.

— აი აქედან, საღარბაზო კარებიდან მიბრძანდით.

— იქიდან არა, არ მინდა это как его, მე
აქედან მიჩვენია..

— ეს კარები დაქვდილია.

— მაშ ფანჯრიდან...

— აბა რასა ბრძანებთ... აი კარები ამხანაგო,
მაკვირვებს თქვენი სიმორცხვე.

— Это насилие... буржуазный, как его, пред-
расудокъ, მე ფანჯრიდან მინდა.

არ ვასკრა ჩემმა თავაზიანმა თხოვნამ! ფილიპე
მახარაძე ფეხაშვერით გადაეშვა ფანჯარიდან ბაღში,
ბაღიდან ქუჩაში და გაჩქარებული ნაბიჯით გაემე-
რთა ალბათ „კომუნისტის“ რედაქციისაკენ.

მე კი ჩემს ოთახში მიხა ცხაკაია შემოვიპატუე,
(შეუღვგი იქნება)

გეზაკი.

პატარა ფელეტონი.

იმპერიალიზმი.

ქართული კომუნისტი,
ლოლიკით აღსავსეა!...

ფვიცავ ორჯონიკიძეს,
რომ ეს, სწორეთ ასე!

მუდამ შმაგი, მრისხანე,
მუდამ მოუსვენარი,

(ენერგიით აღსავსე,
ვით რუსული მკებენარი),

როცა დაასკუბდება.
სხვათა ტერიტორიას,

თუ ვინმემ შეუძახა,
ასტეხს მთელ „ისტორიას“.

(მთიელთა რესპუბლიკა, „
ყუზანი“, გინდ „დონია“,

ამის დასამტკიცებლათ
გამოდგება მგონია...)

როცა აღირბეიჯანს
შავი ღლე დააყენეს:

(განჯის მუსულმანობა
საფლავეში ჩაასვენეს)

როცა ტურფა ქალაქი
მისცეს ცეცხლს და მახვილსა

(თან ნამუსიც აჰხადეს
ათას ხუთას ყმაწვილსა)

იმპერიალისტობა

იქ არვის გაახსენდა...
 (აშკარაა, ეს იმ დროს
 იმით თავს ატყენდა!)
 ჩინებული რაზე
 მათი „თვით გამოკვევა“!..
 (როცა თავი ტანისგან
 სრულიად წაგერთმევა!)

ქართველი კომუნისტი
 ლოლიკით აღსავსეა.
 ფილიპეს გეფიცებით,
 რომ ეს სწორეთ ასეა!..

და როცა ჩვენს სამშობლოს
 ოსის ხულოვანები,
 მესამეთ თავს დაესხნენ
 (რუსთა მოწყვეტები),
 და როცა საქართველომ
 ცოტა შეუცაცხანა...
 როცა ოს „კომუნისტებს“
 მიჰხვდა ქეჩოს მოფხანა,
 როცა ჩვენი გვარდია
 ცხინვალს ებატრონება.
 ქართული „კომუნისტის“
 მყის შეშფოთდა გონება;
 — იმპერიალიზმია!
 დახეთ შოვინისტებსო!
 რა რიგ აწიოკებენ
 ჩვენს ძმა კომუნისტებსო!“
 ლოლიკაა, აბა რა
 ჯანაბა და ხუსტური?
 მაგრამ ეს ლოლიკა
 წმინდა „კომუნისტი“!
 კომუნისტი ქართველი
 ლოლიკით აღსავსეა...
 გეფიცებით „კომუნისტ“,
 რომ ეს, სწორეთ ასეა.

მორიელი.

კო ს ტ ი უ მ ი.

„ცული ცოლისა ყოლასა სჯობს
 კარგი ცოლისა ყოლაო“
 ტ XIII, გვ. 257. ხოლ. ზურგიელიძე.

მთელი ზამთარი მოსვენებული ვიყავი.
 გაზაფხულდა და დაიწყო ჩემი ტანჯვა.
 შემომიჩინდა ცოლი:
 გინდა თუ არა კასტუმი მიყიდეო.
 — სულიკო, გენაცვალე! საზღვარ გარეთია,
 ბათუმი. საქართველო ხ-მ არ გგონია შენ?! ერთი
 კოსტიუმი 20,000 მანეთი ღირს. აბა, საიდან
 უნდა ვიშოვნო ამოდენა ფული.
 და გადავშალე ჩემი ფინანსური მოსაზრებანი,
 ვითარცა ფინანსთა მინისტრმა.

— თვეში რვა ათას მანეთს ვიღებ ჯამაგირს.
 ვხარჯავ 15000 მან. ყოველ თვიური ბიუჯეტის
 დეფიციტი 7000 მანეთს უდრის; წელიწადში
 84000 მანეთის დეფიციტი. აბა სად უნდა ვიშო-
 ვნო კოსტიუმის ფული. ხომ გახსოვს ახალწელი-
 წად ღამეს რა ფინანსური თათბირი გვქონდა.
 მაშინ ჩვენ ხარჯთ აღრიცხვაში კოსტიუმი არ შე-
 გვიტანია! თეთრი ტუფლები სწერია და გიყიდი
 კიდეც. ხომ ხედავ მე აჰ კოსტიუმით ნ წელიწადი
 დავდივარ. ჩვენი მეველე ოქროს ხასიათისაა, თო-
 რემ ციხეში ჩამსვაჰს. ხუმრობა ხომ არაა 84000
 მან. მოულოდნელი ხარჯები 16000 მან. სულ
 100,000 მან.

ეს უკანასკნელი 16000 მან. განგებ ჩავამატე,
 შთაბეჭდილების მოსახთანათ, რომ სწორეთ 100000
 მან. გამხდარიყო, მაგრამ თქვენ არ მოუკვდეთ ჩემ
 თავს!

როგორც სე. ავალიანის ფინანსიურ მოსაზრე-
 ბებს არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს ეს-ერების
 ფრაქციისათვის, ისე ჩემმა ფინანსიურმა მოსაზრე-
 ბებმა ვერავითარი გავლენა ვერ იქონია ჩემ
 ცოლზე.

— დაგიჩინია 100,000 მან. დეფიციტი შენ
 კი არა ინგლისის მთავრობას რამდენიმე მილიარდი
 დეფიციტი აქვს, მაგრამ ინგლისელებს ფული მა-
 ინც ბევრი აქვთ. არ ვარგხარ... უპრავის აგენტები
 მილიონერები გახდენ და შენ სადღაც კანტორაში
 უნდა დამჭავდე...

— ელია, გენაცვალე! მე და ინგლისელები რა
 შესადარებელი ვართ. ინგლისელები ერთ დღეს
 რომ ჯარიმას გადახდევინებენ ბათუმის მოქალა-
 ქეებს ის ფული რომ მომცა წელიწადში ხუთ კას-
 ტიუმს შეგიკვრავ.

— რო მოგცა, მაინც არ შემეიკვრავ! წახვალ
 და ეროვნულ საბჭოს შესწირავ!

— ეროვნული საბჭო რაღა შუაშია, გენა-
 ცვალე!

— რა შუაშია და რო მიაჩინილე 4000 მან.
 სალაური სპეკულიანტი მყავდი?

— ელო, ჩვენ ეროვნულ საბჭოს ჩვენ თუ არ
 შევინახავთ, აბა ვინღა შეინახავს...

— მე მაგას არ გიუბნები. მე იმაზე მომდის
 გული, რომ შენც 4000 მანეთს იხდი და საბავეიც.

— საფინანსო კომისიამ ასე გააწერა... და —
 დამებნა ენა, რადგან საფინანსო კომისიის უსამარ-
 თლო განაწილებას მეც ვგრძობდი.

— გააწერა, გააწერა! მაშ საფინანსო კომისიამ
 რო გააწეროს, უყადე კოსტიუმი ელოსო, უყიდი?

— ჰა, ჰა, ჰა,! უთუოდ გიყიდი! აჰ, აჰ! აჰ!
 ვიციინადი გახარებული, რომ უსიამოვნო საუ-
 ბრის ხუმრობით გათავების საშაბი მომეცა.

— კარგია, ელია! ახლა დავწვეთ, დავისვენოთ;
 ვნახოთ, ხვალინდელი დღე რას მოგვიტანს.

— მოიცა, მოიცა, ვაჰბატონო! ახლა ვედარ მოპატყვილებ შარშანდელივით. ხვალ, ხვალ! გავიდა სეზონი და ახლა რაღათ გინდა კაბა მოდა აღარ არისო. არა ჩემო კარგო! ეხლავე მითხარი:

— მიკერავ კასტიუმს თუ არა?

გამახსენდა მუსავატისტები, იტიხადმა და „კომუნისტებმა“ რომ ულტიმატუმი დაუყენეს: გაბალშევიკდები თუ არაო.

გამახსენდა და შემეცოდა, რადგან მხოლოდ ახლა მიგხვდი თუ რას გრძობდა მუსავატი მაშინ. შევპირდე? რა თანხიდან?

უარი უთხრა? რაღაც მეტათ სერიოზულათ მელაპარაკება. ღმერთმა იცოს რას აპირებს.

ეპ! თუ გაქვს ხასიათი ახლა უნდა გამოაჩინოთქო, ვიფიქრე.—შენ ხარ ქმარი ი თუ ისა?!

ჩემო კარგო! —დავიწყე დიბლომატიურათ.— მე ძალიან მინდა შეგკერო კოსტიუმი. შენი კარგათ გამოწყობა ჩემზე უფრო ვის გაეხარდება! მაგრამ რა ვქნა, რომ არცერთი გროში...

— მაშ არ გინდა შემიკერო?

— არ მინდა კი არა? არ შემიძლია.

კონფლიქტმა სერიოზული ხასიათი მიიღო და ჩვენ შორის დიბლომატიური დამოკიდებულება შეწყდა.

მიუხედავათ ამისა მინც არ ველოდი თუ საქმე ასე ცუდათ გათავდებოდა.

„საქართველო და რუსეთი შერიგდა და მე დავილია როგორ ვერ მოკრიგდებით თქო“ — ვფიქრობდი ლოგინში.

II

მეორე დღეს საკმაოთ მოშვიებული დავბრუნდი სამსახურიდან.

გზაზე გადავწყვიტე:

თუ ნი⁰ მოგვიმატეს, უთუოდ უყიდი ჩემს ცოლს კოსტიუმს მეთქი.

ეს გადაწყვეტილება იმიტომ უფრო მივიღე რომ ვიცოდი ამ თვეში უბრაოთ საღილს ვერ ვქამდი. საღამურ მუშაობაზე ხომ ლაპარაკიც არ შეიძლებოდა.

— აბა საღილი ჩქარა!

— ქალბატონმა დაიბარა, ჩემ მოსვლამდე სადილად არ დაჯდეთო — მითხრა მოსამსახურემ.

— სად წავედა ქალბატონი?

— არ უთქვამს. ამ დილას ცხრა საათზე წავიდა და ჯერ არ მოსულა.

ვერაფრათ მექაშნიკა, მაგრამ ვიფიქრე, ფულის სასესხებლათ წავიდოდათქო და დავიწყე გაზეთის კითხვა.

სათაურიდან დაწყებული რედაქტორ-გამომცემლამდე სულ გადავიკითხე. ჩემი ცოლი კი არ სად სჩანდა. ოთხ საათზე წავედი კანტორაში და დილოთ.

საღამოს რამბავი მოხდა ჩვენს ოთახში, ძნელი ასაწერია.

მე მხოლოდ ერთი რამ გავიგე: ჩემი ცოლი ინგლისელებთან შესულა სამსახურში.

ვირს პიტნა სძულდა და ცხვირში აკვებდნენო. მე დარწმუნებული ვარ, ვირს ისე არ შესძულდებოდა პიტნა, როგორც მე ინგლისელები.

და ჩემი მშვენიერი ცქრიალა ელია...

რაკი ელიამ კატეგორიულათ გადასწყვიტა ინგლისელებთან სამსახურს თავი არ დაანებოს და ჩემი ულტიმატუმი უპასუხოთ დასტოვა, მეც გადავწყვიტე:

— უნდა გავეყარო.

ახლა, ამ სტრიქონებს რომ ვსწერ ნაფიც ვეკილის მიხალბე ოთახში, ვზოვარ და რიგს ვუცდი.

უნდა გავეყარო!

მე და ინგლისელი ერთ გემში ვერ მოვთავსდებით!

გრ. სლუჩაინი.

თიანეთისათვის.

ამიღებს ზოგჯერ საგონი გამისრევს როგორც შურდული, თიანეთ მამაგონდება, წმინდა გიორგი ბურდული; კიკოლა მამულაშვილი, ლალატ რომ იცის ქურდული.— ქაფის კარს გამამატრევენ რკინაც რომ ედვას ურდული.

ბევრი გვყავ ნაპრისტავალი, ნასტრაენიკალი, ჩაფრები. სუყველა ბალშევიკობენ, რომელ ერთ ჩაესაფრები. ხალხს უხიბლავენ გზა კვალსა, მიკიტნები ჰყავ ამქრები. ვერსაით მოვა ზაფხული თუ არ აშრება ნამქრები...

წყებლას გააბამს ბაწრითა, ბალხს მშვილდი ჰგონავ — ისრები, ნიადაგ მაგას ჩავვადენს რუსის მონაგარ პისრები; ბევრი შავი დღე გვინახვ მავათგან დანაკისრები. დღესაც ისევა გვწველავენ, დააქვ მორგვივით კისრები; ტალახ წავვისმენ პირზედა, იმას ნუ ამბობ — ვისკრები.

ზოგ ამბობს: ერევენელი ვარ, ზოგი — ვარ თემერვალისტი; ყველა ძველ ჩინოვნიკია ან ქვეზა კაპიტალისტი. თითომ დაწერა დღეშია არზები შვიდი რვა ლისტი... ვის უგზავნიან ნეტარა,

თხოვნას ან დანაბარებსა;
 წხამიან ჭიალუასა
 კიდევ ვინ უღებს კარებსა!
 რად არ დააქცევს გამწენი
 მაგათ თავშესაფარებსა...

ხალხს ძლივ ეღირსა ერთხელა
 ბედი და ბედნიერობა,
 ჩვენს საქართველოს ოჯახსა
 იცნობს მთელ ქვეყნიერობა;
 რაკი თემობა დაწესდა,
 შემოგვივიდა ერობა, —
 ერთ ჟრთის სამსახურ გვინდა
 ნიადაგ გემართებს ფერობა.

ჯერ ანა ბანა არ ვიცით,
 წერა, არც სიტყვიერობა,
 იმით გვაცდენს და გვატყუებს
 ორგულთა გაიძვერობა.

დღეღელ აღარ ამბობს იმასა —
 არ ვარგა უსწავლელობა. —
 თუ წახვალ ლოცვა ისწავლე
 სხვა რად რა გინდა ხელობა;
 ქვეყნისას ნულარ იკითხავ,
 გეყოფა მიწის მთხრელობა.

დაგვრიშხნავს, დაგვეშუქრება, —
 შენ არა გელირსება რა,
 ეს ნუ გწამს, მაგას ნუ გასდევ,
 არა, ეს არა, ეგ არა;

ღრო სჯობდა — შენი სვე ბედი,
 როცა ხემწიფეს ებარა!
 ეხლა ხომ უფრო გაწუხებს
 ხარჯი, ტანჯი და ბეგარა.
 მთავარ ანგელოზ გიწყრება,
 მზეს ღრუბელ ჩამოფარა...
 დაშინდებიან ზოგები,
 ვისაც არ გაეგება რა.

გადაგვირიეს ქალ რძალი,
 წვრილ ფეხა ფილონოფოსი.
 მაშიდა არქიელი გეყავ,
 ბებია ეპისკოპოსი!

ბიჭ ბუჭი წვერ აწამები,
 რაჩი, ვაჭარი, ზოგ ისი
 ისე მრავლდება დღითი დღე,
 ვით ნეხვზე ფარა სოკოსი,

დღედა თუ დარეტიანდა,
 ჯადოს გიმზადებს ფარულსა;
 შვილს გაზრდის, ქერში დამალავს
 ომშიით გამობარულსა...

კოცხლად დავმარხავს კაუკაცს
 მემრე მოგძახებს არულსა.
 შენ ვაი — დედას გაძახებს
 მტერს ხომ კი ბარაკალურსა...
 ხან სადმე დღეობა არი,
 ხან ვის ქორწილში დავთვრები, —

აქ თვალ წინ ვადამეშლება
 ჩვენის დაღუპვის დავთრები:
 შერგოვდაბიან ბიჭები,
 დეზერტირ-ნასაღდათები;
 უღუაშ იგრეხენ, ამბობენ
 ჩვენ ვერას გვიქმენ თათრები.
 შინ თუ ვერ დავემაღლები
 ტყეში ალივით გავქრები...
 — პასუხს ვერ გავცემ შიშითა,
 მაშინებს ნაცარ მქაქრები.
 შინ თუნდა ქალაქს დაგინგრევს
 უსაქმოდ ნახალ ბათრები.

„ჩვენ საქართველო არ გვინდა,
 რუსეთ გავიწყვს ძმობასა“
 სტამბოლით მოვა თათარი
 გიგს ის მოიყვანს ცნობასა.

რა ეშველება ამ ხალხსა,
 ვაჟკაცთა უმიზნობასა;
 ცეცხლს ვედარ აყრის სირცხვილი
 მამულიშვილურ გრძნობასა!
 თავის თავს ვერა პატრონობს,
 სხვაზე დაიწყებს გრძნობასა.

ღმერთმა დალოცოს ქალაქი
 მუშათ პარტიის ლაშქარი,
 იმთ დაიცვეს სამშობლო
 ჩვენც აგვაშორეს ზამთარი! —
 აცოცხლოს პირველ ნუმერი
 ძმობა-ერთობის ამქარი!..

წითელ გვარდიის გმირები,
 იმთ წინამძღოლ ჯუღელეო,
 ნიადაგ მაგათ გატეხეს
 თვითმყრობელობის უღელი!..

ეს ჩემი გულის პასუხი
 ფშავში დავწერე ქვაზედა:
 ნურავინ წავა ჩვენგანი
 ხალხის დაღატის გზაზედა;
 გვიან ნულარას ვინანებთ,
 ადრე ვიაროთ ქვაზედა!
 კაცსა კაცური ბუნება
 ეტყობა სულის თქმავება.

ვინტარი

უკითხული ტუფლები

სალამოს შვიდი საათი იყო, როდესაც სოფიო,
 მართასთან ერთად კლუბისაკენ გაემგზავრა ლოტოს
 სათამაშოთ.

— დღეს კვირაა, კლუბში ხალხი ბევრი იქნება,
 მოსაგებიც ბლომათ იქნებაო, ამბობდენ ისინი და
 გაჩქარებით მიეშურებოდენ კლუბისაკენ.

— ოხ ნეტავ კი მოვიგო მართაჯან, როგორ
 დაუყენებ თვალებს ჩემს მტრებს, როცა მონაგები
 ფულით ყვირთ ტუფლებს ვიყიდი.

Handwritten signature in red ink, possibly 'V. V. V.' or similar, written vertically.

— მოიგებ, სოფიოჯან, უეჭველათ მოიგებ! წუხელ მესიზმრა, ვითომ შენ ახალი ტუფლები გეცვა.

— შენს პირს შაქარი, ქალო, მეც ეგრე მითქვამს გული: ოჰ, ნეტავ ეგრეც იქნებოდეს.

სოფიომ და მართამ კლუბში დასაჯდომი ადგილი ძლივს იშოვეს, ისე იყო გაქედლი დარბაზი ლოტოს მოთამაშეებით.

— კარტი! კარტი დავიტე სულა! — მიაძახეს მათ მოსამსახურე ქალს, რომელმაც სწრაფათ მიართვა სათამაშო ფურცლები.

— დეკიტ შესტ, -78-15 ყვიროდა ლოტოს მენომრე.

სოფიოს სულ ტუფლი ელანდებოდა. ოხ, რა ბედნიერი იქნება რა ეშმას თვალი დაუდგებოდეს და მართლა მოიგებდეს, რა სწრაფათ წამოიყვირებდა „ДОВОЛЬНА“-ს.

— ოჰ ღმერთო, შენი მუხლის ჭირიმე, მომაგებინე, მომაგებინე... ბუტბუტებდა ის და გული უფანცქალებდა, ოთხ ადგილას ზედი-ზედ დააწყო ლობიოს მარცვლი კარტის ნომრებზე, მართო ერთი კიფრი და 51 აკლდა.

— ქალო „აქიდან იე“ მაქვს, უთხრა მართას სოფიომ და თან სიხარულით არ იცოდა რა ექნა. თვალი სულ ლოტოს აპარატისაკენ ქონდა.

— 33—41 20 ყვიროდა მენომრე.

— 51, შენი ჭირიმე, 51-ეხვეწებოდენ ორივე მოუთმენლათ მენომრეს, მენომრე კი თავისას განაგრძობდა.

— 51 რალა, შე ოხრის შვილო, ღმერთო ღმერთო, ტუფლი, 51, ყვეთელი ტუფლი, ახალი მოდნის... ბუტბუტებდა სოფიო და თან გულს ისეთი ბრაგა—ბრუფი გაქონდა, გეგონებოდა მიწა ინძრევა და გორი ხელახლა დაინგრევა.

— „51“! დაიყვირა მენომრემ მოულოდნელათ.

— სოფიოს სიხარულისაგან გული კინალამ შეუწუბდა.

— ტუფლი! ტუფლი! ისე მძლავრათ დაიყვირა მან რომ მთელმა ხალხმა ხარხარი დაიწყო.

სოფიო შეკრთა. ის მხოლოდ ახლა მიხვდა, რომ „ДОВОЛЬНА-ს მაგიერ ტუფლი“ წამოიძახა და ეს იყო მიზეზი ამ ხალხის თავაშეებული ხარხარისა.

სოფიო გიყვივით გამოვარდა გარეთ. როცა ქუჩაში გადიოდა, ხალხი ბუზივით ირეოდა. ზოგი იცინოდა, ზოგი ლაზღანდარობდა.

— ამათაც გაუგიათ ამათაც—ფიქრობდა სოფიო და უკან მოუხედავით გარბოდა შინისაკენ.

— ქალო, მოიცა მონაგები ფული მაინც წაიდგე უყვიროდა მართა, რომელსაც სოფიოს მაგიერ მიეღო მონაგები ფული.

— მართაც დამცინის, მართაც, რალა, ექნა, რა მომივიდა, თვალცრემლიანი ამბობდა სოფიო და რაც ძალი და ღონე ქონდა გარბოდა შინისაკენ.

გ. ბომბოთელი.

დამფუძნებელი კრება.

დამფუძნებელ კრების წევრი აპოლონ სულაქველიძე.

დამფუძნებელ კრების წევრი შევჩუკი.

ახერბეიჯანის წურბლები

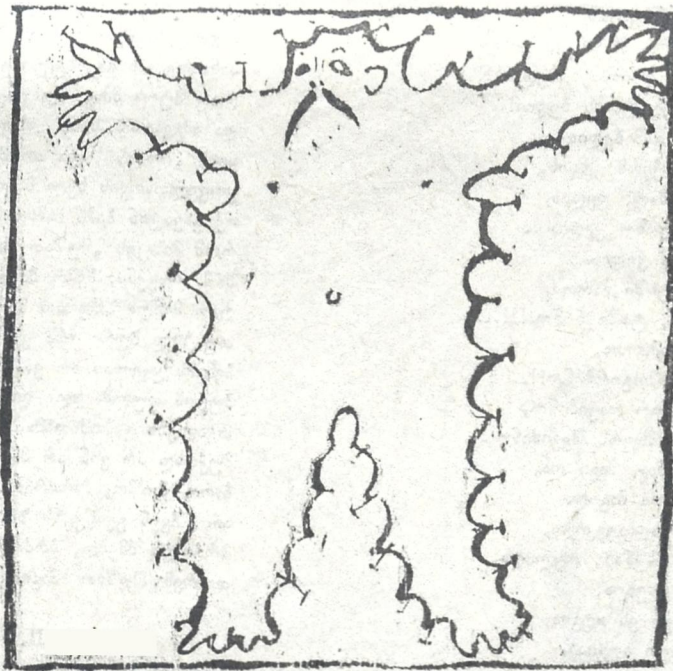
მა შიდი მუსტაფა ჰამშარ ოღლი ყველაფრით კმაყოფილი იყო: 7 ფუტს იწონიდა და თითო ჯერზე ნახევარ ბატკანსა და ერთ გობ ფლოვს მიირთმევდა. ერთი რამ აწუხებდა მაშადი მუსტაფას: სისხლოტობა და-სწემდა და წურბელი ვერ ეშოვა, სისხლის გასართმევით. ეზობელ მუსტაფა ჰამშარ-ოღლი არზიანიდ იჯდა ფეხ-მოკრიბეული, ნარგოლეს ეწეოდა და დინჯათ ოცნებობდა იმ წურბლებზე, კუშმა კომუნ-ოღლის რომ უნდა ჩამოეყვანა სბეჟოთა მოსკოვიდან.

კუშმა კომუნ-ოღლიმ მართლაც შესანიშნავი წურბელები ჩამოუყვანა მოსკოვიდან მა შადი მუსტაფა ჰამშარ-ოღლის.
— საღოღ! ჩიხ საღოღ! კუშმა! აშობიდა გუნებაში კუშმა ჰამშარ-ოღლი და წურბლებს ტიტველ მსუქან ზურგზე ისხამდა. წურბლები მშვენივრით მოეწეუნ მუსტაფას ნოკიერ ზურგის ტე-რიტორიაზე და ბეჯითად შეუღდგენ თივის საქმეს.

წურბელები დასიკდნენ და დაიბერენ. ჩვენს მუსტაფას კი ერთბაშად 4 ფუთი დააკლდა წოხაში.
— კმარა, კმარა, ევალა! — ყვიროდა მუსტაფა, მაგრამ საბჭოთა წურბელები ისე შეეზარდნენ მის ზურგს, რომ მათი მოშორება შეუძლებელი გახდა.

ბოლოს წურბელებმა გამოსწოვეს მთელი მუსტაფა ჰამშარ-ოღლი და მხოლოდ ტყავი ანუ „ქე-ჩხო“ დასტოვეს მისი.

მაშადი მუსტაფას ტყავისაგან კუზმა კომუნ-ოღლიმ ცუდ-კაცა გააკეთა და საფრთხობელათ გამოჰკიდა უჩრებისათვის. ასე გაირთვა სისხლი მაშადი მუსტაფა ჰა' ჰარ-ოღლიმ.

შექანჯულებულის ლექსები.

I

ჩარი რაზა, ჩარი, ჩარი.
 ქუა იწვის, როგორც კვარი,
 და მეც მიტომ ძლიერ ფეჭარი,
 ლექსს ვკერავ, ვით ფეჭარი
 დღეში მინდა ცხრა ფანქარი,
 თავში მიქრის ზენა ქარი...
 შევიძინო მსურს ქანქარი,
 მაგრამ ვერსად ვერ ავკარი,
 მიმიხურეს ყველგან კარი,
 ალბად, არ მაქვს მე უნარი
 შეგქმნა ყალბი საბუთები,
 (თუ როგორი—თქვენც მიხვდები)
 და გეძარცვო სამინისტრო,
 (შეურჩიო მე ამის დრო),
 ან ქალაღის საწყობები,—
 შეგძრა, ვძურწო ქალაღები,
 და ბონებად მყის ვაქციო...
 ეჭვ, გამიგებს რედაქცია!!...
 ან მწყალობდეს პრეტექცია,
 ვიგდო ხელთ დიდი ადგილი,
 (იქ „იმის ქნა“ ადგილი),
 და როს აღვიტურვი ნდობით,
 მაშინ, სინდისო, მშვიდობით!!!...
 „იმას“ „ჩავიმასვიზამ“
 უცებ პირს სხვა მხრისკენ ვიზამ...
 მაგრამ... რას ვროშავ ყბელია?!...
 მე რომ არ მწყალობს ბელია...
 ფიქრიც ვერ ვამიბელია—
 —ვიცი, დამიქერს კელია,
 მშვიდობით ძმაო, ფელია,
 მსურს გადავლახო ქელია...
 მზემა ამომწვა ქელია...
 ტაში კეკე, ტაში მართა,
 ტაში თებრო, ტაში ნინო!!!!...
 თამაშობა ვაიმართა,
 მინდა რომ ჩამოგირბინო!!!...
 რავექნა, როგორ დავიძინო,
 ცოლ-შვილი მსურს შევიძინო,...
 მომათხოვე ძმავ, მაგი და,
 თორემ მუშათა მაგიდა
 ხომ ხედავ, გადაგვეკიდა,
 ვინც რა „იმასქნა“, იფლიდა,
 ყველაფერი გაუგია,
 მიტომ ვსთქვი ეს აუგია,
 (თელოს სახლი აუგია),
 ჰო, და ახლა, უკვე მგონი
 შეგვიმცირონ რაციონი,
 არ მიიღეს მისწულეები,
 არც ძალუა, დისწულეები,

არც ცოცხალთ, არც მკვდრის სულეები,
 აღარც სტუმრად მოსულეები,
 არ მიიღეს არც სიღვდრი,
 (საქმე არის მეტად მკვეთრი)
 გამერია თმაში თეთრი...
 ჯავრით გული გამილიზდა,
 არ მიიღეს არც ცოლის და.....
 სულ ყველანი ამოსწერეს...
 რაც ვსთხოვე, არ დამიჯერეს...
 ეხლა სულ სხვა-აზრს ვადგივარ,
 (და ნახავთ, თუ არ ვარგივარ),
 მოვიკრიბე ქუა-გონი,
 მალე პურის რაციონი
 ნახავთ, კვლავ თუ არ გავზარდო?!
 (ამ საქმეში არ ვარ მარტო,
 და აბა, მე რათ ვიდარდო)
 ავდგებო და „შევირთავ“ ცოლს,
 (გულის მომკვლელს, ან სულის სტოლს,
 ამით დაძლევ „მუშათა ტოლს“)
 რომ შვილთ ყოლის მექნეს შანსი,
 თუ ვინმარო აქ ავანსი,
 არავის არ გაგიკვირდეს,
 (ვით „ვიქირდეს“, ისთ „გიღირდეს“
 და ავანსად ჩავწერ შევილებს,
 მკირე წლოვანთ-სულ წვრილ-წვრილებს,
 სიღვდრს გავიდვდობილებს,
 ცოლის დებს ყველას ვიშვილებს,
 (ათ-ხუთმეტ წლის ქალიშვილებს)
 ძმებად ჩავწერ მე ჩემს სტუმრებს,
 სანამდე არ გავისტუმრებ,
 (იფ პურს ძმავ, ნუ იხუმრებ!)...
 და ამგვარად სიას „ახალს“,
 სიას „ახალს“ და არ ძველსა,
 ყოველთათვის ხელ საყრელსა
 იქ გავატან ჩემს მამიდას.
 რომ მისცეს „მუშათ მაგიდას“...
 მაშ, რავექნა, ჩემო მამიდა,
 რათ მინდა „მუშათ მაგიდა“,
 თუ ზედ პური არა ვქამე,
 ჩემებს ყველას არ ვამე...
 პურის ფულმა დღე და ღამე—
 თვალეები გამომიღამა,
 მუქთად არ ვინ არ მაქამა...
 ჩარი, ბოშო, ჩარირაზა,
 არ ; ჩვენ გვაწყენს ზორბად ქამა...
 ბრძოლა ძმებო, ბრძოლა მამაპაპური,
 თორემ მუშათ მაგიდისგან იღუპება კვლავ
 პური...

II.

ლაღები და ლაღები,
 გოგოვ, გენაცვალებო,
 რატომ არ გებრალეები,
 მულამ ცეცხლის აღები

გვარტყია, ვით რკალები,
 ხედავთ გიჟი ოსები,
 კვლავ გვყავს დასაოსები,
 ჰაე ნასტრაქიკალები,
 და ნაქანდარმალეები,
 ჩვენსკენ მოიჩქარიან,
 ჩვენსკენ მოისწრაფიან,
 (მით დღეს მოისწრაფიან)...
 მაგრამ ოსებსა,
 ისევ დასაოსებსა,
 სჯობს, რომ დავამახსოვროთ,
 ვინც გვაცხოვრებს, ვაცხოვროთ,
 ვინც გვმტრობს—მტრულად ვეკვეთოთ,
 (და ძირშივე მოვკვეთოთ)
 ხალხის საქმე ვაკეთოთ,
 ხალხისვე სასიკეთოდ,
 და ვინც ამ დროს ხელს გვიშლის,
 შური, მტრობა თუ შეშლის,
 სჯობს ძალა, რომ ვაჩვენოთ—
 დავაწყნარ-მოვასვენოთ,
 ვინც ცდილობს დრო გვიშინოს,
 და ისე დავგიმონოს,
 სწამდეთ, ვერ დავგიმონებს,
 ჩვენ დავგვით სულით მონებს...
 თავს ვერვინ მომაწონებს,
 მე ვჭამ სულ წყლიან მაწვენებს,
 იცოდეთ-კი ვერ მაწვენებს...

III.

არც ვარ ღოღი, არც ვარ ღლაფი,
 არც კარგი ვარ, არც ვარ ავი,
 არც ღოღი ვარ და არცა ფლაფი,
 მიყვარს ლეღვი და ქლიაფი,
 ქინძი, კამა და ქლიაფი ..
 აზერბეიჯანთან ზავი...
 ეს არ არის საესავი,
 არ მომიკვდეს თქვენი თავი,
 კარგ მტერთან თუ საქმე გქონდეს,
 აბა, გული ვით დაღონდეს,
 იმისთანა შენი მტერი,
 თუ რომ გყავს გლახა მტერი,
 უჭკუო და ფლიდი, მტერი,
 მუდამ სხვების ჰანგზე მმღერი,
 არ ღირს მისი დამტერება,
 არც ღირს მის დამოყვრება,
 და ვინც მას არ გაეყრება,
 კარგს ვერაფერს შეეყრება,
 მასთან აბა, რაა ომი
 რომ რაიმე იყვეს ზავი,
 სჯობს ჩვენ ჩვენთვის ვჭამოთ ღოღი,
 და იმათ-კი სჭამონ ფლაფი,
 დეე, წაწყდენ, თუ წაწყდება,
 მხოლოდ გული მიტომ მწყდება,

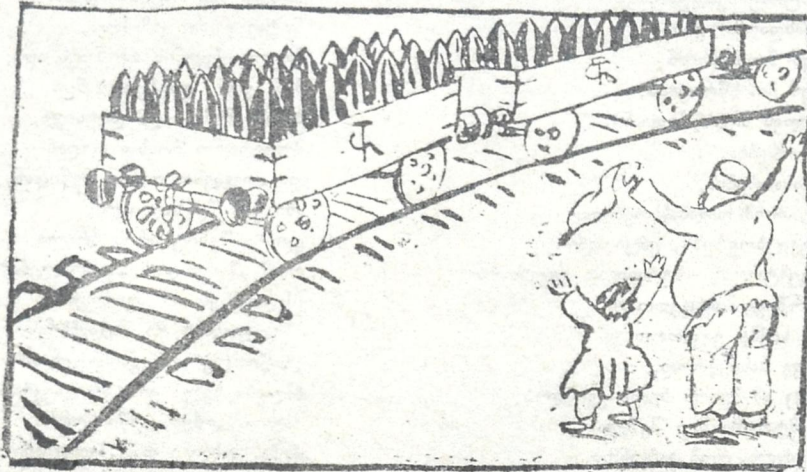
„იქ“ საბრალო ხალხი წყდება,
 სანამ თლად არ ამოწყდება,
 მას ალია ვერ მოხვდება,
 თუ ეს ასე რატომ ხდება...
 ნეტავ ერთი გამაქაჯა,
 მთელი ქვეყნის მქონდეს აჯა,
 მან, ვინც დაქცია განჯა,
 ხალხი მუსრა და დატანჯა,
 მოუვლინო რისხვა ციდან—
 და აღვგავსო თლად მიწიდან,
 აზი კია შენზედ ალი,
 ცოტა შენიც არის ბრალი,
 რომ „მოგინდა“ „გაწითლება“
 (ძალიდ ეს არ შეიძლება):
 „წითლებმა“ რა შეგამჩნიეს
 „სიწითლე“ არ გადაგეკრათ?
 ხმლებს ხელი ვით არ გაეკრათ?
 ძალით გიწყეს გაწითლება;
 ქუჩა, სახლი და „ზადლები“
 ვით სჩვევიათ, გააწითლეს,
 ბევრი მოსრეს, ბევრი მოჰკლეს,
 ბევრი სდევნეს და აიკლეს,
 ხელი არაფერს დააკლეს...
 შეიღები დედებს დააკლეს...
 ქალწულებსაც ხელი ახლეს...
 და ვანდეთ განახლებს...
 და ამ გვართ, ამნაირად,
 (თუმც იმათაც უზისთ ძვირად)
 სოციალიზმ დამყარეს...
 ყველას თავი შეაყვარეს...
 (ასე სცნობენ მტერ-მოყვარეს).
 გუშინ თავში ჰკვა მომპარეს..
 და ვილაცას მიაბარეს...

შექანჯულებული

ო.ზ-ბ

საბჭოთა შაქარი.

საბჭოთა საქონლის მატარებელი რომ ჩამოვიდა აზერბეიჯანში, ხალხის სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა:

— შეხედე, შეხედე, მამი!— ეუბნებოდა აღტაცებული პატარა ხასანა თავის მამას, ასლანას: შეხედე, რამდენი შაქარი ჩამოვიტანეს კომუნისტებმა!

— აფერუმ, იტტიხად!— ყვიროდა ხასანა: გაუმარჯოს წითელ აზერბეიჯანს:

— ნეტავი ჩქარა დაგვირიგონ, მამი!— აღარ ცხრებოდა ასლანა.

— ჩქარა დაგვირიგებენ, შვილო, მაშ! ამშვიდებდა ხასანა და პირში ნერწყვი მოსდიოდა. მერე, რა ტკბილების დამზადება იცოდა მისმა ცოლმა, ლეილა-ხანუმამ!

მაგრამ შაქარის დარიგება რომ დაიწყეს განჯაში, ყველანი დარწმუნდნენ, რომ ეს საბჭოთა შაქარი არც თუ ისე ტკბილი იყო და მუცელზედაც საშინლად მოკმედობდა.

ჩუქნი ღრუის მილიონერები

სტარი ვეშნი კამუ ესტ პრალათ!

— ეოს, ეოს, ეოს!

ჩულკი, ნასკი, ნიტკი!

მაწონ, ძაწონი

მთავარი სახელწოდებები.

განცხადებათა დაფაზე.

ქათამი, გოჭი!

1-ლი განცხადება: რევოლიუციის და ხალხის მტრები არ ცხრებიან. 17 ივნისს ცენტრალურ გამგეობას თავს დაესხა ზაფხულის რაზმი, რომელმაც გაიტაცა შრომის კომისიის ქვორუმი „ბრძანება № 17“ და კანტორის მოხელეთა კატეგორიები. მთელი რკინისგზის დემოკრატია აღშფოთებულია ამით, მაგრამ მიღებულია სათანადო ზომები ვატაცებულ საგნების დასაბრუნებლათ. რაიონულ გამგეობებს ევალებათ ამხანაგების ადგილობრივად დამშვიდება. საერთო ცდით საშიშროებას ავიცდნეთ.

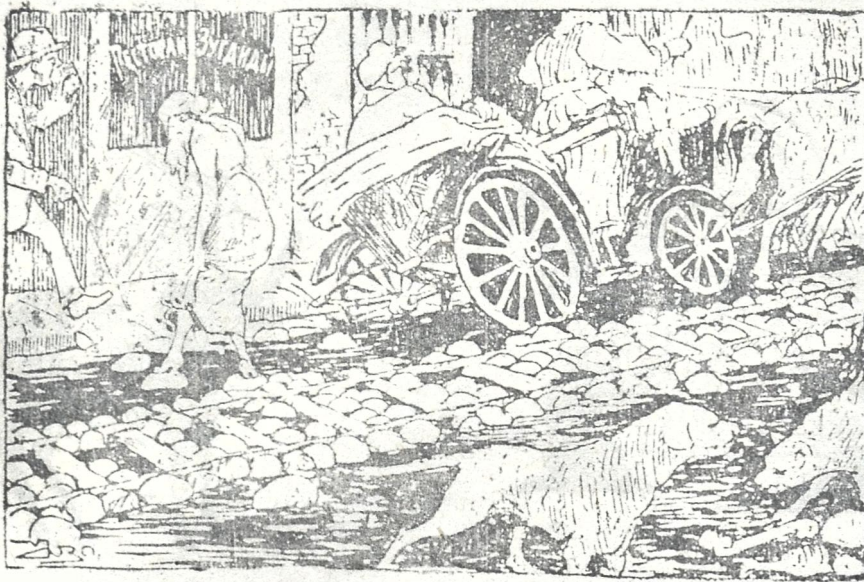
ცენტრალური გამგეობა.

2-რე განცხადება: ანდრია ფირცხალავას და შერაბაშვილს, რომლებიც მუშაობის დროს მოწყობილ მიტინგზე აირჩიეს სასურსათო საკითხის მოსაგვარებლათ, პრესის ინტერვიუერისთვის გადაუციათ: „სურსათის ბარათებით განაწილება ათაბეგვაშვიძის „ბრედრასუდკებია“. ჩვენ გამოგნახეთ საშვალება მუშების სავსებით დაკმაყოფილებისა.“ რაიონული გამგეობა აცხადებს ამას ამხანაგების საყურადღებოთ და მოუწოდებს მათ ხშირად მართონ ასეთი მიტინგები, რომელიც სასწაულ მოქმედ მოღვაწეებს გააძლევს.

რაიონული გამგეობა.

ციც!

სურათი ქალაქ ფოთის ცხოვრებიდან.

გურული სცენა.

(ძველი ამბავი)

სამასი წელიწადი, რომ გავსძლო, მაინც არ დამავიწყდება ჩემი ჯვარისწერა — ქორწილი და მერე უბედურობა ჩხუბში. ნუგეშინია სხვასავით არ მიქნია ქორწილი მილოცვითა წაბურვით. დაგზიჯე ყველმე, გავამზადე .საქამადი და რაეც შემძლო ყველას პატივი ვეცი, მარა ამდონ სულში ერთი ვინმე „ქვეყნის უკეთესი“ მაინც უნდა გამოჩეულიყო და გამოერია კიდეც... გამევიდა ბესოიე გლახა და დეიწყო ქალებში უთავბოლო ღლაბუცობა. ზოგმა ქე გოჟცინა, ზოგმა ქე მოუთმინა, ზოგმა თქუა თვარალიაო, ზოგმა დვინის ბრალიაო, და ამ ქვეყნის გლახას ქე არ გოუვიდა გულს!... აღგა ბატონო და ჩემს დედუფალს არ დოუწყო ყველის ვაქარსავით კბილების კრეჭა!.. მომივდა ყველი, მარა რაეც მაინძელომა ისეველ მე მევეითმინე და პატიოსნად უთხარო: შენ ძამია! რომ გითმენენ იმიზა ყველას კი არ უნდა დააჟდე თაგზე მეთქი... აგი რაეა გამომბედე შენო და იყვირა: გამოდით ვინც ხართ აქანე, ლოკმად არ მეყოფით არცეთი, შენ მაინც თავიან ფეხებიანა გადაგყლაბავო... მე უთხარო—ძამია, რაც გადაყლაპე ჯერე იგიც არ მოგინელეზბია, აგერ-აგერ გადმოსახამ მაგ ღვინოს და მე რაფერ უნდა გადამყლაპოთქვა... „გადი შენი“ ო... და ქე არ შეიხრო ბიჭო დედას... რაი, დედამეთქი? და წამუარდი კიდეც... ვეცი მარა მისთანე შენს მტერს... ისე მუოქციე ცხვირი და პირი რაეც ლობიეზა მისართავად დანაყილი ქონდარ-კამა-ნიახური, დამესია ცაი და ქეყანა, დამიწყეს იქით აქით წიწვა და რაეც იყო ცოცხალ კვტარი გამომტიკენს ხელიდან, გვიყვანეს იქიდან და ჰიშკარს გადაღმიდან დამექანდა: „თუ გიქენი ნაქნარი მე ვიქნები ბიჭი თვარადა შენი ფეხი მაბანიეო“ მარა იმის მეტი არ გუუქანდა წელი, რაც იმას ჩემდა გლახა აფერი არ ექნას და იმისთანე ძმაკაცი სხვაი არ მყოლოდეს...

ახლა მგონი ასთე უნდა ჯავისხევის „სენიწი-რიმე“ ზოგიერთ ნასტაჟნიკალ—ნაკაჩადარ ოსე-ბსაც...

რ. ჯიბილ.

ქ რ ო ნ ი კ ა.

მუხრანის თემი. თითქმის თვე გადის, რაც მუხრანის თემის ახლად შექმნილი თავი (თავმჯდომარე) დ. თავბერიძე სადღაც ვაიბარა. მას ახალ თანამდებობისათვის თავი არ ემჩნეოდა და როგორც ამბობენ მის საქმერად წასულა. ხმები დიდის, რომ ის ისევე თფილისში აღმოჩენილა და თავის საყვარელ ხელმძღვანელს—კომისარიატის მწერლობას დაბრუნებიაო.

თოფის დუმა.

ბოლშევიკების გაინგლისელება და ინგლისელების გაბოლშევიკება.

(საკ. კორ.)

კეე-ბრინჯის უნივერსიტეტის გამოჩენილმა პროფესორმა ჯან-ჯაუხმა ამ სათაურით წაიკითხა მეტათ საინტერესო მოხსენება.

მოხსენების პირველ ნაწილში პროფესორმა დაახლოვებით სთქვა: ბოლშევიკობა არ არის ეროვნული მცნება. ყოველ ეროვნების კაცს შეუძლია იყოს ბოლშევიკი. ბოლშევიკობა პროფესიაა და მეტათ ხელსაყრელი პროფესიაც. მისი უმთავრესი ღოზუნგი იყო და იქნება: ჩემი ჩემია და შენიც ჩემია.

ინგლისელი არ არის ნაცია—სთქვა მოხსენების მეორე ნაწილში პროფესორმა—ინგლისელობა პროფესიაა. ყოველ კაცს შეუძლია იყოს ინგლისელი. ამისათვის საჭიროა: კანონიერათ ცარცვა და ქრთამის აღების შნო და უნარი. ინგლისელების ღოზუნგი იყო და იქნება: შენი ჩემია და ჩემიც ჩემია.

ბათუმში ინგლისელების მართვა გამგეობამ საკმაოთ დაგიმტკიცათ ჩემი სიტყვების სიმართლე. როგორც ხედავთ—დაასკნა ჯან-ჯაუხმა, ინგლისელობა და ბოლშევიკობა ძალიან წააგავს ერთმანეთს, თითქმის ერთი და იგიევა. განსხვავება მხოლოთ სახელწოდებაშია. ამ ეამათ კრასინსა და ლოიდჯორჯს შორის სწარმოებს მოლაპარაკება.

შეიძლება ორივე მხარემ ერთი სახელი მიიღოს. ან ინგლისელები გაბოლშევიკდეს და ან ბოლშევიკები გაინგლისელდეს. ვიმეორებ ამას მნიშვნელობა არ აქვს, რადგან არსებითად ეს ორი მცნება ერთსა და იმავეს ნიშნავს. ყველაზე უფრო ეს მსგავსება მუსლიმანებთან, თათრებთან დამოკიდებულებაში სჩანს. განჯამ გადააქარბა კიდეც სტამბულს—დაასრულა პროფესორმა ჯან-ჯაუხმა.

ბათუმის საზოგადოება დუმილით შეხვთა პროფესორის განცხადებას. ყველაზე უფრო აქარლები სდუმდენ.

გრ. სლუჩაინი.

ქ. ზესტაფონი

(შორაპნის მარა).

ქ. ზესტაფონში აღგილობრივ ვაჭრის ცოლებს ქ. ქ. მალაკელიძისა და კუპატაძის ინიციატივით უკვე დაარსდა აღგილობრივ მოვაჭრე ა. კუპატაძის სახლში „ვაჭრის ცოლებთა სახალხო უნივერსიტეტი“. როგორც სარწმუნოთ გაკიეეთ ლექტორებათ მოწვეულნი ყოფილან საუკეთესო ძალები. ჯერ-ჯერო-

ბით მოწვეულია ბოსღვევის უნივერსტეტის ახლათ კურს დამთავრებული ფილოსოფიის დოქტორი მღვდელი ქსენია ლამბაშიძე. სახალხო უნივერსტეტში წევრებათ მიიღებთან მხოლოდ ვაჭრების კოლეგია. უკანასკნელნი ვალდებულნი არიან ყოველ ორშაბათობით ერთად შეკრებულმა ილოცონ ეკლესიაში თანამედროვე გაქირვებებზე (თათრებთან ომი, თანამედროვე სიძვირე, გვალვა, სეკუა და სხვა...) და შემდეგ ა. კუბატაძის სახლში გამართონ ქეიფი „სამღეთო“-ს გადახდით.

პირველი საზეიმო სხდომა აღნიშნული უნივერსტეტისა უკვე მოხდა მიმდინარე წლის 31 მაისს ადგილობრივ ეკლესიაში, რომელიც დამთავრდა განუსაზღვრელი ქეიფით ა. კუბატაძის სახლში. წევრები ბლოკათ დაესწრენ, ჯერ ჯერობით ჩაწერილნი არიან 60 ვაჭრის კოლეგია. გრძელდება წევრთა რეგისტრაცია. მსურველებმა უნდა მიმართონ შემდეგი მისამართით: ქ. ზესტაფონი, საკუთარ სახლში, ფ. ა. კუბატაძისა, დილის 9-12 საათამდე და საღამოს 5 საათიდან მეორე დღის დილამდე.

პროლეტარი

ოცნება და სინამდვილე

2. სინამდვილე.

ბოგოროი აღმოჩადა ნაიდელიათ კომუნისტური ცხოვრება.